Poczta opłacona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI
WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3.

Nr. Wilno, dnia 10 kwietnia 1930 roku. 259.

Treść numeru:

II. ZAGADNIENIA GOSPODARCZE.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNETRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

-----ooOoo-----

II. ZAGADNIENIA GOSPODARCZE.

"Lietuvos Aidas" o kredycie.

"Lietuvos Aidas" Nr.79 z dn.5.IV.1930 r. Art.p.t."Czy kredyt stanie się tańszy". Streszczenie:

Drogi kredyt od początku naszej niepodległości do dnia dzisiejszego jest największą przeszkodą gospodarczego rozwoju kraju. Jakiż może być rozwój gospodarczy, jeśli za kredyt wypada płacić "normalnie" 14-16 %.

Bank Litewski obniżył stopę dyskontową od 9 do 7 %. Ten pocieszający krok Banku Litewskiego zmusza do zastanowienia się, czy kredyt w bankach prywatnych stanie się również tańszy. Jak słychać, niektórzy wprost żądają kategorycznie wydania ustawy, zakazującej pobierania ponad 12 %. Naturalnie, administracja może zawsze interwenjować, jednak interwencja jej ma charakter bolesnej chirurgicznej operacji, która nie pozostaje bez śladu na organiźmie. To też należy ją stosować jedynie wówczas, gdy sytuacja jest bez wyjścia.

Całe źródło drożyzny kredytu kryje się w tem, iż banki nasze płacą zbyt wysokie odsetki za wkłady: 11 - 12 %. Ostatecznie, jeżeli się płaci 11-12 % za wkłady, utrzymuje administrację, opłaca podatki, trudno wymagać, aby udzielany kredyt był tani. Nigdzie zagranicą nie płacą tak wygórowanych odsetek za wkłady. To też i u nas banki powinny się porozumieć między sobą co do obniżenia wysokości odsetek, płaconych za wkłady.

Należy z zadowoleniem powitać, iż sprawą unormowania kredytu zajęły się koła gospodarcze, skąd właśnie należało spodziewać się inicjatywy. Niewątpliwie akcja ta wyświetli faktyczny stan w dziedzinie kredytu.-

"Lietuvos Zinios" o sytuacji gospodarczej w północnej Litwie.

"Lietuvos Zinios" Nr.79 z dn.5.IV.1930 r.Art.p.t."Ciężkie położenie północnej Litwy". Streszczenie:

Ludowcy 31 marca złożyli rządowi memorandum, z którego wiemy, że położenie rolników w północnej Litwie jest bardzo ciężkie- z powodu nieurodzaju w 1928 roku zadłużyli się oni bardzo. Podczas nieurodzaju rząd zapomóg nie udzielił, lecz dał na kredyt nasiona, za które w roku bieżącym należy płacić gotówką. Ponieważ obecnie zboże jest bardzo tanie, należy trzy razy więcej sprzedać, aby uiścić się z długu rządowi.

Ze względu na okoliczności, większość rolników nie może zapłacić podatków i zupełnie nie ma pieniędzy na najkonieczniejsze potrzeby. Ceny zboża są niskie, len, jaja - tanie. Trzodę, której ceny były normalne, ludzie sprzedali i obecnie poszczą. Bieda jest tem gorsza, że po wyczerpaniu wszystkich resursów, rolnicy nie umieją zbilansować dochodów z bilansami, ~~skutkiem~~ to też większości gospodarstw grozi niebezpieczeństwo licytacji.

Wiadomości te potwierdza większość korespondentów i niewątpliwem jest, że północna Litwa przechodzi ciężki kryzys ~~i~~,jeżeli już się nie znalazła w katastrofalnem położeniu. Fakty te zmusiły centralny komitet partji ludowców złożyć rządowi memorandum, którego wywody są następujące: Kredyt, udzielony w nasionach w 1929 roku powinien być zwrócony w tejże mierze w naturze. Niezwłocznie powinien być wprowadzony kredyt długoterminowy, któryby wyzwolił rolników północnej Litwy od krótkoterminowego kredytu i powstrzymał licytacje gospodarstw.

Stwierdzając ogłaszane już w prasie dane, musimy podkreślić,

że stan naszego rolnictwa i położenie rolników wymaga publicznego poważnego omówienia.-

P r z e t a r g i n a s p ł a w l a s u . W dniu 2 kwietnia w departamencie leśnym odbyły się przetargi na spław lasu. W przetargach uczestniczyło około 100 osób. Ogółem oddano na spław 15.057 festmetrów kłód jodłowych i sosnowych 8-miu przedsiębiorcom.-

I l o ś ć p r o t e s t o w a n y c h w e k s l i w k r a j u K ł a j p e d z k i m . Według danych biura statystycznego kraju Kłajpedzkiego, liczba protestowanych weksli w latach 1924-1929 przedstawia się, jak następuje: Rok 1924 - 2.911 weksli na sumę 4.325.754 lt., rok 1925 - 3.872 weksle na sumę 4.713.517 lt., rok 1926 - 383 weksle na sumę 3.771.398 lt., rok 1927 - 3.241 weksli na sumę 2.219.118 lt., rok 1928 - 3.957 weksle na sumę 2.938.855 lt., rok 1929 - 4.533 weksle na sumę 3.267.080 lt.-

P a r c e l a c j a z i e m i w r o k u b i e ż ą c y m . Ministerstwo Rolnictwo postanowiło jeszcze w roku bieżącym rozparcelować 142.000 ha ziemi, w tem 45.000 - dworskiej.-

P o g ł o s k i o p o n o w n e j z m i a n i e u s t a w y o r e f o r m i e r o l n e j . Żydowski "Volksblat" pisze, iż ustawa o reformie rolnej ma być zmieniona ponownie i uzupełniona. Żadnych szczegółów do do zmiany i uzupełnienia pismo nie podaje.-

W s p r a w i e p o d w y ż s z e n i a n i e m i e c k i e g o c ł a n a n a b i a ł l i t e w s k i . Dnia 8-go b.m. komisja spraw zagranicznych parlamentu Rzeszy przystąpiła do rozważenia podniesienia taryfy celnej na wwożone z Finlandji produkty mleczne. Biorąc pod uwagę, że względem Litwy stosowano tę samą taryfę, co i względem Finlandji, można przewidzieć, iż cło zostanie podwyższone również na wwożone z Litwy produkty nabiałowe, co się bardzo niekorzystnie odbije na litewskim eksporcie nabiału do Niemiec.-

L i k w i d a c j a c e n t r a l n e g o b a n k u U k i n i n k u S a j u n g i . W dniu 5 b.m. zakończył się zjazd członków centralnego banku Ukininku Sajungi, który wobec deficytu w sumie 1.204.000 lt. powziął uchwałę o likwidacji banku i pokryciu strat z gwarancyj, udzielonych przez członków.-

C e n y z b o ż a. W ubiegłym tygodniu ceny zboża w Litwie cokolwiek się podniosły. W Kownie za centnar zboża płacono 12-13 lt., w Szawlach - 14-14,5 lt., gdzieniegdzie zaś na prowincji - 15 lt. Ceny pszenicy również się podniosły. Podczas gdy dawniej płacono 17-19 lt. za centnar, obecnie płaci się w Kownie 20-21 lt., w kraju Kłajpedzkim - 21-23 lt. Ceny jęczmienia i owsa niemal się nie zmieniły.-

S p r a w a z a ł o ż e n i a w K o w n i e b a n k u m i e j s k i e g o . Zarząd Związku miast i miasteczek przystąpił do rozważenia kwestji założenia w Kownie banku miejskiego. Celem takiego banku będzie niesienie pomocy miastom i miasteczkom w ich zadaniach inwestycyjnych.-

U d z i a ł L i t w y n a w y s t a w i e ś w i a t o w e j w C h i c a g o . Stany Zjednoczone zaprosiły rząd litewski do udziału w wystawie światowej, która się odbędzie w Chicago w 1933 roku. Wystawa zostaje urządzona w związku ze stuleciem miasta Chicago.-

N o w e b a n k n o t y i m o n e t y z p o d o b i z n ą K s i ę c i a W i t o l d a . Ministerstwo Skarbu postanowiło puścić w obieg nowe 5-litowe banknoty i 5-litowe monety z podobizną Wielkiego Księcia Witolda.-

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

"Lietuvos Žinios" o wywodach "Lietuvos Aidasa" na temat przesilenia parlamentarnego.

"Lietuvos Žinios" Nr.80 z dn.7.IV.1930 r. Art.p.t."Nie opłaca się przepowiadać". Streszczenie:

Bardzo często tendencyjnie usposobieni ludzie w różnych objawach życia znajdują tylko to, co dla nich jest koniecznie potrzebne. Tak, z powodu zmiany rządu w Niemczech, "Lietuvos Aidas" uznał za możliwe mówić o jakiemś przesileniu parlamentaryzmu w Niemczech. Mianowanie pułkownika Sławka premjerem Polski również zostało zapisane na conto parlamentaryzmu. Ponieważ nigdzie nie brak mało orjentujących się politycznie ludzi, więc ta, grzecznie się wyrażając, spekulacja urzędówki dla niektórych może się wydać poważnemi wywodami.

Co się stało w Niemczech? Zwykła zmiana rządu, jakie w krajach parlamentarnych były, są i będą. Przed kilku laty sami pisarze z "Lietuvos Aidasa" taki fakt życia parlamentarnego nie tłumaczyliby jako "kryzys parlamentaryzmu". Obecnie dzieje się co innego.

Przecież my dotychczas słyszymy radjo Kominternu, które zgłodniałym obywatelom Rosji powtarza, że rewolucja światowa rozszerza się w przyśpieszonem tempie.

A jakiż jest "kryzys parlamentaryzmu" w Polsce? Zwykła walka pierwiastków parlamentaryzmu i dyktatury, która osiągnęła swój punkt kulminacyjny, kiedy, według Lassala, konstytucję rozstrzyga faktycznie ustosunkowanie się siły realnej. Coprawda, piłsudczycy, t.j. kasta wojenna, plus różni karjerowicze, przygotowują się zgubić ustrój demokratyczny Polski. Nie można jednak z tego jeszcze wnioskować, że ustrój ten zbankrutował. Przecież jeżeli ktoś wbija nóż w pierś spokojnego człowieka, nie oznacza to jeszcze jakiegoś "kryzysu" lub "bankructwa" ofiary. Naturalnie, można pożałować, że ofiara była usposobiona bardzo pokojowo i zgóry nie przewidziała niebezpieczeństwa i nie pomyślała o dobrem "lekarstwie" w kieszeni przeciw napastnikowi. Być może, demokracja polska ma już takie lekarstwa na "kryzys parlamentaryzmu".

Przepowiadać trzeba zmiany. Zamiast filozofowania o "kryzysach" parlamentaryzmu, nie szkodziłoby "Lietuvos Aidasowi" pomyśleć i o tem, jaki kryzys dyktatury dojrzał już w ZSSR i czem on się skończy. Pożytecznie czasem rzucić okiem i na przyszłość faszyzmu we Włoszech.-

Emigracja. Według danych statystycznych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, w ciągu ostatnich 3 miesięcy, wyemigrowało: do Argentyny - w styczniu 605 uchodźców, w lutym 189, w marcu 258; do Brazylji - w styczniu 408, lutym - 111, marcu 93; Afryki Południowej - w styczniu 92, lutym 152, marcu 482; Do Kanady - w styczniu 52, lutym 57, marcu 209; Urugwaju - w styczniu 186, w lutym 40, marcu 68; Stanów Zjednoczonych - styczeń 73, luty 82, marzec - 72; Kuby - w styczniu - 3, w lutym 1, w marcu - 0. Do Meksyku - w styczniu 5, lutym - 4, marcu - 5; Palestyny - styczniu 9, lutym 9, marcu 15. Ogółem w ciągu stycznia wyemigrowało 1.423 osoby, w lutym - 644 i w marcu - 1.202.-

Zabiegi metropolity prawosławnego o zwolnienie od podatku. Metropolita prawosławny zwrócił się do rządu z prośbą o zwolnienie rady djecezjalnej od podatku w kwocie 4.000 lt., rada bowiem procesowała się o cerkwie